

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER

KOMMISSIONEN

Meddelelse fra Kommissionen — Midlertidige EF-rammebestemmelser for statsstøtte, der ydes for at lette adgangen til finansiering under den nuværende finansielle og økonomiske krise

(2009/C 16/01)

1. FINANSKRISEN, DENS VIRKNINGER FOR REALØKONOMIEN OG BEHOVET FOR MIDLERTIDIGE FORANSTALTNINGER**1.1. Finanskrisen og dens indvirkning på realøkonomien**

Den 26. november 2008 vedtog Kommissionen i form af en meddelelse en »europæisk økonomisk genopretningsplan«⁽¹⁾ (i det følgende benævnt »genopretningsplanen«), som skal hjælpe Europa med at overvinde den nuværende økonomiske krise. Genopretningsplanen er baseret på to hovedelementer, som supplerer hinanden. For det første kortsigtede foranstaltninger, der skal sætte gang i efterspørgslen, redde arbejdspladser og bidrage til at genskabe tilliden, og for det andet »intelligente investeringer«, der skal skabe højere vækst og bæredygtig velstand på længere sigt. Genopretningsplanen skal styrke og fremskynde de reformer, der allerede er i gang som led i Lissabon-strategien.

I den sammenhæng består udfordringen for Fællesskabet i at undgå offentlige indgreb, der kan underminere målet om bedre og mere målrettet statsstøtte. Under visse omstændigheder kan der dog være et behov for ny, midlertidig statsstøtte.

Genopretningsplanen omfatter også yderligere initiativer med henblik på at anvende statsstøtterejerne på en måde, der giver den størst mulige fleksibilitet ved håndteringen af krisen, samtidig med at det sikres, at der fortsat er lige konkurrencevilkår for alle, og at urimelige konkurrencefordrejninger undgås. Denne meddelelse opstiller retningslinjer for en række supplerende, midlertidige muligheder, som medlemsstaterne har for at yde statsstøtte.

Finanskrisen har i første række ramt Fællesskabets banksektor hårdt. Rådet har understreget, at selv om beslutningerne om offentlige indgreb må træffes på nationalt plan, må det ske inden

for koordinerede rammer og på grundlag af en række fælles fællesskabsprincipper⁽²⁾. Kommissionen reagerede omgående med forskellige foranstaltninger, herunder gennem vedtagelsen af meddelelsen om statsstøtterejernes anvendelse på foranstaltninger truffet over for pengeinstitutter i forbindelse med den aktuelle globale finanskriser⁽³⁾ og gennem en række beslutninger, hvorved den godkendte redningsstøtte til pengeinstitutter.

Tilstrækkelig adgang til finansiering uden for store omkostninger er en forudsætning for investeringer, vækst og jobskabelse i den private sektor. Medlemsstaterne er nødt til at udnytte de muligheder, staten har fået gennem den betydelige finansielle støtte, den har ydet til banksektoren, til at sikre, at denne støtte ikke blot hjælper bankerne med at forbedre deres finansielle situation, uden at det kommer økonomien som helhed til gode. Støtten til finanssektoren bør derfor målrettes til at sikre, at bankerne genoptager deres normale udlånsvirksomhed. Det vil Kommissionen tage hensyn til, når den skal tage stilling til statsstøtte til banker.

Situationen på finansmarkederne ser ud til at være i bedring, men det er først nu, at finanskrisens virkninger for realøkonomien for alvor er slået igennem. Hele økonomien befinder sig nu i en meget alvorlig afmatning, som rammer både de private husstande, erhvervslivet og beskæftigelsen. I særdeleshed har krisen på finansmarkederne den konsekvens, at bankerne nu har gearret ned og er blevet langt mindre risikovillige end i de foregående år, hvilket har ført til en kreditklemme. Denne finanskriser kan resultere i kreditrationering, fald i efterspørgslen og recession.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Det Europæiske Råd, KOM(2008) 800.

⁽²⁾ Konklusioner fra mødet i ØKOFIN-Rådet den 7. oktober 2008.
⁽³⁾ EUT C 270 af 25.10.2008, s. 8.

Det er ikke blot svage virksomheder uden nogen kapitalreserve, der kan blive ramt, men også sunde virksomheder, der pludselig kommer til at stå i en situation, hvor de ikke kan låne nok eller ikke låne overhovedet. Det vil specielt være tilfældet for små og mellemstore virksomheder, som under alle omstændigheder har større vanskeligheder ved at skaffe finansiering end større virksomheder. På kort og mellemlang sigt kan det ikke alene gå hårdt ud over den økonomiske situation i mange sunde virksomheder og deres medarbejdere, men det kan også få længerevarende negative virkninger, for det kan betyde, at alle Fællesskabets investeringer i fremtiden — især investeringer i bæredygtig vækst og andre af Lissabonstrategiens mål — bliver udskudt eller måske helt opgivet.

1.2. Nødvendigheden af en tæt europæisk koordinering af nationale støtteforanstaltninger

I den aktuelle situation på finansmarkederne kan medlemsstaterne føle sig fristet til at gå enegang og blandt andet kaste sig ud i et kapløb om at støtte deres virksomheder mest muligt. Tidligere erfaringer viser, at sådanne ensidige indgreb ikke kan være effektive, men kan forårsage alvorlige skader på det indre marked. Når der under fuld hensyntagen til den aktuelle særlige økonomiske situation ydes støtte, er det meget vigtigt at sikre lige vilkår for alle europæiske virksomheder, og undgå, at medlemsstaterne går ind i et støttekapløb, hvilket ville være uholdbart og til skade for hele Fællesskabet. Det er konkurrencepolitikens opgave at sikre dette.

1.3. Behovet for midlertidige statsstøtteforanstaltninger

Statsstøtte er ikke nogen mirakelkur, der kan løse alle de aktuelle problemer, men en målrettet offentlig støtte til virksomheder kan være et nyttigt element i den samlede indsats, fordi den kan hjælpe med til at få åbnet op for langivning til erhvervslivet og fremme fortsatte investeringer i en fremtid med et lavt kulstofforbrug.

De midlertidige supplerende foranstaltninger, denne meddelelse omhandler, tager sigte på to mål: For det første drejer det sig i lyset af de ekstraordinære, forbigående finansieringsproblemer i kølvandet på finanskrisen om at få åbnet op for bankernes langivning til virksomhederne og dermed sikre kontinuiteten i deres adgang til finansiering. For som det blev slået fast i den nyligt vedtagne meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: »Tænk småt først — En »Small Business Act« for Europa af 25. juni 2008 for Fællesskabet⁽⁴⁾ spiller små og mellemstore virksomheder en særlig vigtig rolle for hele den europæiske økonomi, og en forbedring af deres finansielle situation vil også få positive virkninger for store virksomheder og dermed på længere sigt understøtte den samlede økonomiske vækst og modernisering.

Det andet mål går ud på at tilskynde virksomhederne til fortsat at investere i fremtiden, navnlig i en økonomi med bæredygtig vækst. Det kunne få meget dramatiske konsekvenser, hvis den aktuelle krise resulterede i, at de store fremskridt, der er opnået på miljøområdet, gik i stå eller sågar blev tilintetgjort. Der er derfor behov for at kunne yde midlertidig støtte til virksomhederne til investering i miljøprojekter (der blandt andet kunne give Fællesskabets industri et teknologiforspring) og samtidig

sikre, at den påtrængende nødvendige finansielle støtte hertil på længere sigt kommer Fællesskabet til gode.

I denne meddelelse gennemgås først de mange forskellige muligheder, medlemsstaterne allerede har for at yde offentlig støtte inden for rammerne af de eksisterende statsstøtteregler, før der redegøres for, hvilke yderligere statsstøtteforanstaltninger medlemsstaterne midlertidigt må iværksætte for at afhjælpe de problemer, nogle virksomheder for øjeblikket har med at skaffe sig finansiering og med at foretage miljørelaterede investeringer.

Kommissionen finder, at de støtteinstrumenter, der her foreslås, er bedst egnede til at virkeliggøre disse mål.

2. TILTAG UNDER DEN GENERELLE ØKONOMISKE POLITIK

Genopretningsplanen blev vedtaget for at imødegå den aktuelle økonomiske situation. I betragtning af krisens omfang og styrke har Fællesskabet brug for en koordineret tilgang, der må være tilstrækkeligt omfattende og ambitiøs til at genskabe tilliden hos forbrugerne og i erhvervslivet.

Genopretningsplanens strategiske mål er:

- hurtigt at stimulere efterspørgslen og få genskabt forbrugernes tillid
- at mindske de menneskelige omkostninger ved den økonomiske tilbagegang og dens virkninger for de mest sårbare. Mange arbejdstagere og deres familie er blevet eller vil blive ramt af krisen. Der må sættes ind på at dæmme op for tabet af arbejdspladser og desuden hjælpe folk til hurtigt at komme tilbage på arbejdsmarkedet i stedet for at blive kastet ud i langtidsledighed
- at ruste Europa til opsvinget, når der igen kommer gang i økonomien, for at sikre, at den europæiske økonomi kan leve op til kravene om konkurrenceevne og bæredygtighed og til fremtidens behov, således som det er skitseret i Lissabonstrategien. Det indebærer, at man støtter innovation, opbygger en vidensøkonomi og fremskynder overgangen til en økonomi med et lavt kulstofforbrug og effektiv udnyttelse af ressourcerne.

Til at nå disse mål råder medlemsstaterne allerede over en række virkemidler, der ikke betragtes som statsstøtte. For eksempel kan der være nogle virksomheder, der har mere akutte problemer med at skaffe sig finansiering end andre, og som derfor ikke eller i hvert fald ikke lige nu er i stand til at finansiere deres vækst og få gennemført deres planlagte investeringer. Med henblik på dem kunne medlemsstaterne træffe en række generelle politiske foranstaltninger, som gælder for alle virksomheder inden for deres område og derfor ikke falder ind under statsstøttereglerne, med det formål midlertidigt at mindske finansieringsproblemerne på kort og mellemlang sigt. Der kan for eksempel være tale om en forlængelse af fristerne for betaling af socialsikringsbidrag o. lign. eller måske også skatter og afgifter eller foranstaltninger rettet mod lønmodtagerne. Hvis sådanne foranstaltninger er åbne for alle virksomheder, er der i princippet ikke tale om statsstøtte.

Medlemsstaterne kan også yde finansiel støtte direkte til forbrugerne, for eksempel til at kassere gamle produkter og købe miljøvenligt. Hvis en sådan støtte ydes uden nogen diskrimination med hensyn til produktets oprindelse, udgør den ikke statsstøtte.

(4) KOM(2008) 394 endelig.

Desuden kunne man udnytte generelle fællesskabsprogrammer, som for eksempel rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (2007-2013), iværksat ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1639/2006/EF af 24. oktober 2006⁽⁵⁾, og Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013), iværksat ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF af 18. december 2006⁽⁶⁾, til at yde støtte ikke alene til små og mellemstore virksomheder, men også til store virksomheder. Det er i overensstemmelse med andre fællesskabsinitiativer, blandt andet Den Europæiske Investeringsbanks beslutning om at tilvejebringe 30 mia. EUR til at støtte Fællesskabets små og mellemstore virksomheder og om at gå mere ind i infrastrukturprojekter.

3. MULIGHEDERNE FOR AT YDE STATSSTØTTE EFTER DE EKISTERENDE REGLER

Kommissionen har igennem de seneste par år foretaget en gennemgribende modernisering af statsstøttereglerne for at tilskynde medlemsstaterne til at målrette deres støtte bedre, så den i højere grad kommer til at gå til bæredygtige investeringer for dermed at fremme virkeliggørelsen af Lissabon-strategien. I den forbindelse er der lagt særlig vægt på små og mellemstore virksomheder, hvor mulighederne for at yde støtte er blevet øget. Desuden er statsstøttereglerne blevet markant forenklet og strømlinet med Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelses-forordning)⁽⁷⁾, som indebærer, at medlemsstaterne nu råder over en bred vifte af støtteforanstaltninger med minimale administrative byrder. I den aktuelle økonomiske situation er især følgende eksisterende statsstøtteinstrumenter af betydning.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på *de minimis*-støtte⁽⁸⁾ (*de minimis*-forordningen), bestemmer, at støtte på op til 200 000 EUR pr. virksomhed over enhver treårig periode ikke udgør statsstøtte i traktatens forstand. Samme forordning bestemmer endvidere, at garantier på op til 1,5 mio. EUR ikke overskrider *de minimis*-tærsklen og derfor ikke betragtes som statsstøtte. Medlemsstaterne kan således yde sådanne garantier uden at skulle beregne subventionsækvivalenten i forbindelse hermed og dermed uden nogen administrative byrder.

Den generelle gruppefritagelsesforordning er central i moderniseringen af Fællesskabets statsstøtteregler, fordi den forenkler statsstøtteprocedurerne for visse væsentlige typer statsstøtte og indebærer en øget kanalisering af statsstøtte hen imod virkeliggørelse af Fællesskabets prioriterede mål. Alle tidligere gældende gruppefritagelsesforordninger er blevet lagt sammen til én forordning, samtidig med at der også er indføjet nye områder (innovation, miljø, forskning og udvikling i store virksomheder samt risikokapitalstøtte til små og mellemstore virksomheder). I alle de tilfælde, der falder ind under den generelle gruppefritagelsesforordning, kan medlemsstaterne yde støtte uden forudgående anmeldelse til Kommissionen. Hvor hurtigt processen forløber, er derfor helt op til medlemsstaterne. Forordningen har

særlig betydning for små og mellemstore virksomheder, idet den indeholder særlige regler om investerings- og beskæftigelsesstøtte udelukkende til små og mellemstore virksomheder. Desuden gælder alle de 26 foranstaltninger, forordningen omfatter, også for små og mellemstore virksomheder, hvilket sætter medlemsstaterne i stand til at støtte små og mellemstore virksomheder i alle faser i deres udvikling, lige fra adgang til finansiering og til forskning og udvikling, innovation, uddannelse, beskæftigelse, miljø osv.

I begyndelsen af 2008 blev der som led i energi- og klimaændringspakken vedtaget nye EF-retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse⁽⁹⁾. Disse retningslinjer giver medlemsstaterne mulighed for at yde blandt andet følgende former for statsstøtte:

- støtte til virksomheder, der går videre end fællesskabsstandarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet, hvor der ikke er vedtaget fællesskabsstandarder, på op til 70 % af de ekstra investeringsomkostninger (op til 80 % til økoinnovation) i små virksomheder og op til 100 % af de ekstra investeringsomkostninger, hvis støtten ydes efter en udbudsprocedure i egentlig konkurrence, selv til store virksomheder. Der er også mulighed for at yde støtte til tidlig tilpasning til fremtidige fællesskabsstandarder og til miljøundersøgelser
- inden for vedvarende energikilder og kombineret kraftvarmeproduktion kan medlemsstaterne yde driftsstøtte til dækning af de ekstra produktionsomkostninger
- for at nå målene for energibesparelser og nedbringelse af drivhusgasser kan medlemsstaterne yde støtte, der sætter virksomhederne i stand til at gennemføre energibesparelser, og støtte til vedvarende energikilder og kombineret kraftvarmeproduktion på op til 80 % af de ekstra investeringsomkostninger i små virksomheder og op til 100 % af de ekstra investeringsomkostninger, hvis støtten ydes efter en egentlig udbudsprocedure.

I december 2006 vedtog Kommissionen Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation⁽¹⁰⁾. De indeholder nye regler om innovation, der specielt er møntet på små og mellemstore virksomheder, og indebærer en bedre målretning af støtten mod jobskabelse og vækst i overensstemmelse med Lissabon-strategien. Medlemsstaterne kan blandt andet navnlig yde følgende former for statsstøtte:

- støtte til F&U-projekter, blandt andet med støtte til grundforskning på op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger og til industriel forskning på op til 80 % i små virksomheder
- støtte til unge, innoverende virksomheder på op til 1 mio. EUR og endnu mere i støtteberettigede regioner, støtte til innovationsklynger, støtte til innovationsrådgivning og innovationssupport
- støtte til lån af højt kvalificeret personale, støtte til tekniske gennemførlighedsundersøgelser, støtte til proces- og organisationsinnovation inden for tjenesteydelser og støtte til små og mellemstore virksomheders udgifter til industrielle ejendomsrettigheder.

⁽⁵⁾ EUT L 310 af 9.11.2006, s. 15.

⁽⁶⁾ EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 214 af 9.8.2008, s. 3.

⁽⁸⁾ EUT L 379 af 28.12.2006, s. 5.

⁽⁹⁾ EUT C 82 af 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 323 af 30.12.2006, s. 1.

Uddannelse spiller også en stor rolle for konkurrenceevnen. Det er yderst vigtigt at fastholde investeringerne i uddannelse, selv i en tid med stigende ledighed, for at få udviklet nye færdigheder og kompetencer. Inden for den generelle gruppefritagelsesforordnings rammer kan medlemsstaterne yde støtte til både generel og specifik uddannelse på op til i alt 80 % af de støtteberettigede omkostninger.

Kommissionen vedtog i 2008 en ny meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier ⁽¹¹⁾, hvori det klarlægges, hvornår offentlige lånegarantier ikke anses for statsstøtte. Ifølge denne meddelelse anses en garanti navnlig ikke for at udgøre statsstøtte, når der betales en markedspris for den. Udover at klarlægge betingelserne for, hvornår garantier skal anses for at udgøre statsstøtte, indfører den nye meddelelse også for første gang specifikke minimumspræmier («safe-harbour premiums») for små og mellemstore virksomheder, der letter og fremmer en sikker anvendelse af garantier med det formål at gøre det lettere for små og mellemstore virksomheder at skaffe finansiering.

I juli 2006 vedtog Kommissionen nye EF-retningslinjer for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder ⁽¹²⁾. Disse retningslinjer er møntet på innoverende, hurtigt voksende små og mellemstore virksomheder, som spiller en central rolle i Lissabon-strategien. Kommissionen indførte et nyt støtteloft på 1,5 mio. EUR pr. lille og mellemstor støttemodtagende virksomhed, hvilket er 50 % mere end før. Under dette loft accepterer Kommissionen principielt, at der ikke findes alternative finansieringsmuligheder på finansmarkederne (det vil sige at der foreligger et markedssvigt). Desuden er støtte til risikokapital også bragt ind under den generelle gruppefritagelsesforordning.

I ugunstigt stillede regioner kan medlemsstaterne yde investeringsstøtte til etablering af nye virksomheder, udvidelse af eksisterende virksomheder eller spredning til nye produkter inden for rammerne af Retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2007-2013 ⁽¹³⁾, der har været gældende siden januar 2007.

Retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2007-2013 omfatter også en ny form for støtte, nemlig iværksætterstøtte og støtte til den tidlige udviklingsfase i små virksomheder i støtteberettigede områder.

Inden for rammerne af de eksisterende rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽¹⁴⁾ kan medlemsstaterne også yde støtte til virksomheder, der har behov for støtte fra det offentlige. Med henblik herpå kan medlemsstaterne anmelde rednings- og/eller omstrukturingsordninger til fordel for små og mellemstore virksomheder.

På grundlag af de eksisterende statsstøttere regler har Kommissionen allerede godkendt et stort antal ordninger, som medlemsstaterne kan iværksætte for at imødegå den aktuelle finansielle situation.

⁽¹¹⁾ EUT C 155 af 20.6.2008, s. 10.

⁽¹²⁾ EUT C 194 af 18.8.2006, s. 2.

⁽¹³⁾ EUT C 54 af 4.3.2006, s. 13.

⁽¹⁴⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

4. ANVENDELSE AF ARTIKEL 87, STK. 3, LITRA B)

4.1. Generelle principper

I henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), kan Kommissionen erklære støtte til at »afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi« forenelig med fællesmarkedet. I den forbindelse har De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans udtalt, at denne forstyrrelse skal påvirke hele den pågældende medlemsstats økonomi og ikke blot en af dens regioner eller en del af dens territorium. Dette er endvidere i overensstemmelse med princippet om, at en undtagelsesbestemmelse som traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), skal fortolkes snævert ⁽¹⁵⁾.

Kommissionen ⁽¹⁶⁾ har i sin beslutningspraksis konsekvent anlagt en snæver fortolkning.

Det er i den sammenhæng Kommissionens opfattelse, at den aktuelle globale krise kræver ekstraordinære politiske foranstaltninger ud over nødhjælp til finanssektoren.

Alle medlemsstater vil blive påvirket af denne krise, om end på forskellig vis og i forskelligt omfang, og det må forventes, at ledigheden vil stige, efterspørgslen falde og den finanspolitiske situation blive forværret.

I lyset af den aktuelle finanskrisens alvorlige karakter og dens virkninger for medlemsstaternes samlede økonomi finder Kommissionen, at det i et begrænset tidsrum kan være berettiget, at der ydes visse former for statsstøtte for at afhjælpe disse vanskeligheder, og at denne statsstøtte kan erklæres forenelig med fællesmarkedet på grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra b).

4.2. Begrænset støtte som er forenelig med fællesmarkedet

4.2.1. Eksisterende regler

I artikel 2 i *de minimis*-forordningen fastsættes følgende:

»Støtteforanstaltninger, der opfylder betingelserne i denne artikels stk. 2 til 5, anses ikke for at opfylde kriterierne i traktatens artikel 87, stk. 1, og er derfor ikke omfattet af anmeldelsespligten i traktatens artikel 88, stk. 3.

⁽¹⁵⁾ Forenede sager T-132/96 og T-143/96, *Freistaat Sachsen og Volkswagen AG mod Kommissionen*, Sml. 1999, s. II-3663, præmis 167.

⁽¹⁶⁾ Kommissionens beslutning 98/490/EF i sag C 47/96, *Crédit Lyonnais* (EFT L 221 af 8.8.1998, s. 28), nr. 10.1; Kommissionens beslutning 2005/345/EF i sag C 28/02, *Bankgesellschaft Berlin* (EUT L 116 af 4.5.2005, s. 1), nr. 153 ff. og Kommissionens beslutning 2008/263/EF i sag C 50/06, *BAWAG* (EUT L 83 af 26.3.2008, s. 7), nr. 166. Se Kommissionens beslutning i sag NN 70/07, *Northern Rock* (EUT C 43 af 16.2.2008, s. 1), Kommissionens beslutning i sag NN 25/08, *Redningsstøtte til WestLB* (EUT C 189 af 26.7.2008, s. 3), og Kommissionens beslutning af 4. juni 2008 i sag C 9/08, *SachsenLB*, endnu ikke offentliggjort.

Den samlede *de minimis*-støtte til en enkelt virksomhed må ikke overstige 200 000 EUR over en periode på tre regnskabsår. Den samlede *de minimis*-støtte til en enkelt virksomhed i vejtransportsektoren må ikke overstige 100 000 EUR over en periode på tre regnskabsår. Disse lofter gælder uanset *de minimis*-støttens form eller formål, og uanset om medlemsstatens støtte finansieres helt eller delvis med fællesskabsmidler. Treårsperioden fastlægges på grundlag af de af virksomheden anvendte regnskabsår i den pågældende medlemsstat.«.

4.2.2. Ny foranstaltning

Finanskrisen rammer ikke blot svagt funderede virksomheder, men også virksomheder, der pludselig får vanskeligt ved at opnå tilstrækkelige kreditter eller måske slet ikke kan låne overhovedet. En forbedring af disse virksomheders finansielle situation vil få positive virkninger for hele den europæiske økonomi.

I lyset af den aktuelle økonomiske situation anses det derfor for at være nødvendigt, at der midlertidigt åbnes mulighed for at yde en begrænset støtte, selv om den vil falde ind under traktatens artikel 87, stk. 1, eftersom den overskrider tærsklerne i *de minimis*-forordningen.

Kommissionen vil anse en sådan statsstøtte for at være forenelig med fællesmarkedet efter traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), forudsat at følgende betingelser alle er opfyldt:

- a) Støtten overstiger ikke et kontanttilskud på 500 000 EUR pr. virksomhed. Der er tale om bruttobeløb, dvs. før ethvert fradrag af skatter og afgifter o. lign. Ydes støtten i form af andet end tilskud, svarer støttebeløbet til støttens bruttosubventionsækvivalent.
- b) Støtten ydes i form af en støtteordning.
- c) Støtten ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte⁽¹⁷⁾ pr. 1. juli 2008. Den kan eventuelt ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte på denne dato, men derefter blev kriseramte som følge af den globale finansielle og økonomiske krise.
- d) Støtteordningen finder ikke anvendelse på virksomheder, der er aktive inden for fiskerisektoren.
- e) Støtteordningen er ikke eksportstøtte eller støtte, der begunstiger indenlandske produkter frem for importerede.
- f) Støtten ydes senest 31. december 2010.

⁽¹⁷⁾ I denne meddelelse forstås ved »kriseramte virksomhed«:

- for store virksomheder: »kriseramte virksomhed« som defineret i afsnit 2.1 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder
- for små og mellemstore virksomheder: »kriseramte virksomhed« som defineret i artikel 1, stk. 7, i den generelle gruppefritagelsesforordning.

g) Før støtten ydes, indhenter medlemsstaten en erklæring i skriftlig eller elektronisk form fra den pågældende virksomhed om enhver anden *de minimis*-støtte og enhver anden støtte vedrørende den pågældende foranstaltning, som den har modtaget i det løbende finansår, og kontrollerer, at støtten ikke vil bringe den samlede støtte, som virksomheden har modtaget i tidsrummet fra 1. januar 2008 til 31. december 2010, op over loftet på 500 000 EUR.

h) Støtteordningen finder ikke anvendelse på virksomheder, som beskæftiger sig med primærproduktion af landbrugsprodukter⁽¹⁸⁾; den kan finde anvendelse på virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter⁽¹⁹⁾, medmindre støttebeløbet fastsættes på grundlag af prisen eller mængden af sådanne produkter købt af primærproducenter eller markedsført af de pågældende virksomheder, eller støtten er betinget af, at den helt eller delvis kommer primærproducenter til gode.

4.3. Støtte i form af garantier

4.3.1. Eksisterende regler

Formålet med Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier var at give medlemsstaterne nærmere retningslinjer for, hvilke principper Kommissionen agtede at lægge til grund ved fortolkningen af artikel 87 og 88 og disse bestemmelses anvendelse på statsgarantier. Meddelelsen klarlægger blandt andet betingelserne for, at statsstøtte ikke kan antages at foreligge. Meddelelsen indeholder ingen kriterier for vurdering af garantiers forenelighed med fællesmarkedet.

4.3.2. Ny foranstaltning

For at lette adgangen til finansiering yderligere og mindske bankernes aktuelle modvilje mod at løbe nogen risiko kan subsidiære lånegarantier i et begrænset tidsrum være hensigtsmæssig som en målrettet løsning for at lette virksomhedernes adgang til finansiering.

Kommissionen vil anse en sådan statsstøtte for at være forenelig med fællesmarkedet på grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), når følgende betingelser alle er opfyldt:

- a) For små og mellemstore virksomheder indrømmer medlemsstaterne et nedslag på op til 25 % i den årlige præmie, der skal betales for nye garantier ydet i overensstemmelse med »safe harbour«-reglerne i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte i form af garantier⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Som defineret i artikel 2, stk. 2, i Kommissionens forordning (EF) nr. 1857/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion af landbrugsprodukter, og om ændring af forordning (EF) nr. 70/2001 (EUT L 358 af 16.12.2006, s. 3).

⁽¹⁹⁾ Som defineret i artikel 2, stk. 3 og 4, i forordning (EF) nr. 1857/2006.

⁽²⁰⁾ Det indebærer muligheden for, at medlemsstaterne til små og mellemstore virksomheder, der ikke har nogen kredithistorie eller rating baseret på deres balance, som for eksempel visse projektselskaber eller nystartede virksomheder, yder et nedslag på op til 25 % af den »safe harbour«-præmie, der i meddelelsen er sat til 3,8 %.

- b) For store virksomheder giver medlemsstaterne også i forbindelse med nye garantier et nedslag på op til 15 % af den årlige præmie for nye garantier, beregnet på grundlag af samme »safe harbour«-regler.
- c) Når der ved beregning af støtteelementet i garantiordninger anvendes en metode, som Kommissionen allerede har godkendt, efter at den er blevet anmeldt i overensstemmelse med en statsstøtteforordning udstedt af Kommissionen ⁽²¹⁾, kan medlemsstaterne også yde et tilsvarende nedslag på op til 25 % af den årlige præmie, der skal betales for nye garantier til små og mellemstore virksomheder, og på op til 15 % af præmien for store virksomheders vedkommende.
- d) Det maksimale lånebeløb overstiger ikke støttemodtagerens samlede årlige lønsum (inkl. socialsikringsbidrag samt omkostninger til personale, der arbejder i virksomheden, men formelt aflønnes af underkontrahenter) for 2008. For virksomheder oprettet 1. januar 2008 eller derefter må det maksimale lånebeløb ikke overstige den forventede årlige lønsum i de første to driftsår.
- e) Garantierne ydes indtil senest 31. december 2010.
- f) Garantien dækker ikke over 90 % af lånet.
- g) Garantien kan dække såvel investeringslån som lån til driftskapital.
- h) Et nedslag i garantipræmien ydes i højst to år, efter at garantien blev ydet.
- i) Støtten ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte ⁽²²⁾ pr. 1. juli 2008. Den kan eventuelt ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte på denne dato, men derefter blev kriseramte som følge af den globale finansielle og økonomiske krise.

4.4. Støtte i form af rentetilskud

4.4.1. Eksisterende regler

I Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten ⁽²³⁾ fastlagdes en metode for beregning af referencesatsen, der er baseret på den etårige interbankrente (IBOR) med tillæg af margener fra 60 til 1 000 basispoint, alt efter virksomhedens kreditværdighed og sikkerhedsstillelse. Hvis medlemsstaterne følger denne metode, er renten på lånet ikke forbundet med statsstøtte.

4.4.2. Ny foranstaltning

Virksomheder kan have svært ved at skaffe finansiering i den nuværende markedssituation. Kommissionen vil derfor acceptere, at der ydes offentlige eller private lån til en rente, der mindst svarer til centralbankens dag-til-dag-rente med et tillæg svarende til forskellen mellem den gennemsnitlige etårige inter-

bankrente og centralbankens gennemsnitlige dag-til-dag-rente i perioden fra 1. januar 2007 til 30. juni 2008, plus den kreditrisikopræmie, der svarer til modtagerens risikoprofil som fastsat i Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten.

Det støtteelement, der er indeholdt i forskellen mellem denne rente og den referencesats, der er fastsat i Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten, vil midlertidigt blive betragtet som foreneligt med traktaten efter artikel 87, stk. 3, litra b), forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) Denne metode gælder for alle kontrakter indgået senest den 31. december 2010. Den kan anvendes for lån med enhver løbetid. De reducerede rentesatser kan anvendes på rentebetalinger frem til den 31. december 2012 ⁽²⁴⁾. Efter denne dato skal der gælde en rentesats, der mindst svarer til den, der er fastsat i meddelelsen om referencesatsen og kalkulationsrenten.
- b) Støtten ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte ⁽²²⁾ pr. 1. juli 2008. Den kan eventuelt ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte på denne dato, men derefter blev kriseramte som følge af den globale finansielle og økonomiske krise.

4.5. Støtte til produktion af grønne produkter

4.5.1. Eksisterende regler

I Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten er der fastlagt en metode for beregning af referencesatsen, der er baseret på den etårige interbankrente (IBOR) med tillæg af margener fra 60 til 1 000 basispoint, alt efter virksomhedens kreditværdighed og sikkerhedsstillelse. Hvis medlemsstaterne følger denne metode, er renten på lånet ikke forbundet med statsstøtte.

4.5.2. Ny foranstaltning

På grund af den aktuelle finanskriser er det også blevet vanskeligere for virksomhederne at skaffe finansiering til produktion af mere miljøvenlige produkter. Støtte i form af garantier er måske ikke tilstrækkelig til at finansiere omkostningstunge projekter, der tager sigte på at højne miljøbeskyttelsesniveauet ved at opfylde fremtidige standarder, der endnu ikke er trådt i kraft, eller ved at gå videre end sådanne standarder.

Efter Kommissionens opfattelse bør virkeliggørelsen af miljømål fortsat prioriteres højt, uanset finanskrisen. Det er i Fællesskabets fælles interesse, at der bliver produceret flere miljøvenlige produkter, herunder mere energieffektive produkter, og det er vigtigt, at finanskrisen ikke hindrer, at dette mål nås.

⁽²¹⁾ Såsom den generelle gruppefritagelsesforordning, forordning (EF) nr. 1628/2006, eller forordning (EF) nr. 1857/2006. Det er en betingelse, at den godkendte metode udtrykkeligt refererer til den garanti-type og den type underliggende transaktioner, der er tale om.

⁽²²⁾ Se fodnote 17.

⁽²³⁾ EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6.

⁽²⁴⁾ Medlemsstater, der ønsker at gøre brug af denne mulighed, skal offentliggøre de daglige dag-til-dag-renter på nettet og gøre dem tilgængelige for Kommissionen.

Supplerende foranstaltninger i form af rentelette lån vil derfor kunne fremme produktionen af »grønne produkter«. Rentelette lån kan imidlertid forårsage alvorlige konkurrenceforvrængninger, og denne mulighed bør derfor være strengt begrænset til særlige situationer og målrettede investeringer.

Kommissionen finder, at medlemsstaterne i et begrænset tidsrum bør kunne yde støtte i form af rentetilskud.

Kommissionen vil anse rentetilskud til investeringslån for at være forenelige med fællesmarkedet på grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), når alle de nedenstående betingelser er opfyldt:

- a) Støtten ydes til investeringslån til finansiering af projekter, der tager sigte på fremstilling af nye produkter, der højner miljøbeskyttelsen væsentligt.
- b) Støtten er nødvendig for iværksættelsen af et nyt projekt. Er der tale om et eksisterende projekt, kan der ydes støtte, hvis det på grund af den nye økonomiske situation bliver nødvendigt for projektets videreførelse.
- c) Der ydes kun støtte til projekter, der går ud på at fremstille produkter, som indebærer en tidlig tilpasning til eller går videre end fremtidige fællesskabs-produktstandarder ⁽²⁵⁾, der højner miljøbeskyttelsesniveauet og endnu ikke er i kraft.
- d) For produkter, der indebærer en tidlig tilpasning til eller går videre end fremtidige fællesskabsstandarder på miljøområdet, påbegyndes investeringerne senest den 31. december 2010 med henblik på at bringe produktet i omsætning, mindst to år før den nye standard træder i kraft.
- e) Lånene kan dække omkostningerne ved investeringer i materielle og immaterielle aktiver ⁽²⁶⁾, dog ikke investeringer, der sigter på en produktionskapacitet på over 3 % på produktmarkedet ⁽²⁷⁾, hvor den årlige vækstrate i det synlige forbrug på EØS-markedet målt i værdi gennem de seneste fem år før investeringens start lå under den gennemsnitlige årlige vækstrate i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsrådes BNP over samme femårsperiode.
- f) Lånene ydes senest 31. december 2010.
- g) Ved beregning af støtten bør der tages udgangspunkt i den individuelle rentesats, der gælder for støttemodtageren beregnet efter metode, der er omhandlet i punkt 4.4.2 i denne meddelelse. På grundlag af denne metode kan der ydes rentetilskud til virksomheden på:
 - 25 % for store virksomheder
 - 50 % for små og mellemstore virksomheder.
- h) Rentetilskuddet anvendes højst i to år efter lånets ydelse.

⁽²⁵⁾ Ved »fremtidige fællesskabs-produktstandarder« forstår en bindende fællesskabsstandard for det miljøbeskyttelsesniveau, produkter solgt inden for Fællesskabet skal nå op på, og som er vedtaget, men endnu ikke i kraft.

⁽²⁶⁾ Som defineret i punkt 70 i Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse.

⁽²⁷⁾ Som defineret i punkt 69 i Retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2007-2013.

i) Rentetilskuddet kan ydes for lån ydet af staten eller offentlige pengeinstitutter såvel som for lån ydet af private pengeinstitutter. Det bør sikres, at der ikke er nogen forskelsbehandling mellem offentlige og private pengeinstitutter.

j) Støtten ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte ⁽²⁸⁾ pr. 1. juli 2008. Den kan eventuelt ydes til virksomheder, der ikke var kriseramte på denne dato, men derefter blev kriseramte som følge af den globale finansielle og økonomiske krise.

k) Medlemsstaterne sikrer, at støtten hverken direkte eller indirekte kommer til at tilflyde finansielle virksomheder.

4.6. Risikokapitalforanstaltninger

4.6.1. Eksisterende regler

Af EF-retningslinjerne for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder fremgår det, hvornår statsstøtte til risikokapitalinvesteringer kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet efter traktatens artikel 87, stk. 3.

På grundlag af erfaringerne med anvendelsen af retningslinjerne i meddelelsen om statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder finder Kommissionen ikke, at der kan antages at der foreligger et generelt markedssvigt i relation til risikokapital i Fællesskabet. Kommissionen medgiver dog, at der for visse typer investeringer i visse faser af en virksomheds udvikling kan være mangler, der beror på et misforhold mellem udbud af og efterspørgsel på risikovillig kapital, og som generelt kan betegnes som mangel på egenkapital.

I punkt 4.3. i retningslinjerne anføres det, at der under visse betingelser antages at bestå et markedssvigt, som ikke skal dokumenteres af medlemsstaten, når finansieringstrancherne ikke overstiger 1,5 mio. EUR for hver lille og mellemstor virksomhed over periode på tolv måneder.

I punkt 5.1.(a) i retningslinjerne anføres det, at »Kommissionen er opmærksom på de konstante udsving på risikokapitalmarkedet og den mangel på egenkapital, der kan konstateres over tid, samt på at markedssvigt kan påvirke virksomhederne i forskellig grad afhængigt af deres størrelse, udviklingstrin og økonomiske sektor. Derfor er Kommissionen rede til at overveje at erklære risikokapitalforanstaltninger med investeringstrancher på over 1,5 mio. EUR pr. virksomhed pr. år for forenelige med fællesmarkedet, forudsat at der fremlægges de nødvendige beviser for markedssvigt.«.

4.6.2. Midlertidig tilpasning af de eksisterende regler

Den kraftige uro på finansmarkederne har haft negativ indvirkning på risikokapitalmarkedet for små og mellemstore virksomheder i de tidlige vækstfaser, som har fået sværere ved at skaffe risikovillig kapital. På grund af den betydeligt forøgede risiko, som mange mener risikokapital i dag er forbundet med, sammenholdt med usikkerheden som følge af sandsynligheden for lavere afkast har investorerne for øjeblikket tendens til at investere i mere sikre aktiver, hvor risikoen lettere lader sig

⁽²⁸⁾ Se fodnote 17.

vurdere end ved risikokapitalinvesteringer. Desuden har risikokapitalinvesteringers illikvide karakter vist sig aktuelt at afholde mange investorer fra at investere i dem. Der er tydelige tegn på, at den deraf følgende stramme likviditet under de nuværende markedsforhold har øget manglen på egenkapital for små og mellemstore virksomheder. Det forekommer derfor rimeligt, at man for at imødegå denne øgede mangel på egenkapital midlertidigt forhøjer »safe-harbour«-tærsklen for risikokapitalinvesteringer og midlertidigt sænker minimumskravet til private investorer deltage til 30 %, også for foranstaltninger rettet mod små og mellemstore virksomheder uden for støtteberettigede områder.

På grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), tilpasses visse midlertidige begrænsninger, anført i EF-retningslinjerne for statsstøtte til fremme af risikokapitalinvesteringer i små og mellemstore virksomheder, indtil 31. december 2010 som følger:

- a) For så vidt angår punkt 4.3.1. øges det højst tilladte beløb for finansieringstrancher fra 1,5 mio. til 2,5 mio. EUR for hver periode på tolv måneder.
- b) For så vidt angår punkt 4.3.4. skal mindst 30 % (i og uden for støtteberettigede områder) tilvejebringes af private investorer.
- c) De øvrige betingelser i retningslinjerne finder fortsat anvendelse.
- d) Den midlertidige tilpasning af retningslinjerne finder ikke anvendelse på risikokapitalforanstaltninger omfattet af den generelle gruppefritagelsesforordning.
- e) Medlemsstaterne kan tilpasse godkendte ordninger til den midlertidige tilpasning af retningslinjerne.

4.7. Kumulation

De støtlofter, der er fastsat i denne meddelelse, vil finde anvendelse, uanset om støtten til det støttede projekt finansieres udelukkende med statsmidler eller medfinansieres af Fællesskabet.

De midlertidige støtteforanstaltninger, der er indeholdt i denne meddelelse, må ikke kumuleres med støtte, der er omfattet af *de minimis*-forordningen ydet til de samme støtteberettigede omkostninger. Har virksomheden forud for ikrafttrædelsen af disse midlertidige rammebestemmelser allerede modtaget *de minimis*-støtte, må summen af støtten omhandlet i punkt 4.2. i denne meddelelse og den modtagne *de minimis*-støtte ikke overstige 500 000 EUR i tidsrummet fra 1. januar 2008 og indtil 31. december 2010. De *de minimis*-støtte modtaget efter 1. januar 2007 skal fradrages i det støttebeløb, der tillades ydet til samme formål som de *de minimis*-støtte, der allerede er ydet i overensstemmelse med punkt 4.3., 4.4., 4.5. eller 4.6.

De midlertidige støtteforanstaltninger kan kumuleres med anden forenelig støtte eller med andre former for fællesskabsfinansiering, forudsat at de maksimale støtteintensiteter ifølge de relevante retningslinjer, rammebestemmelser eller gruppefritagelsesforordninger er overholdt.

5. FORENKLINGER

5.1. Kortfristet eksportkreditforsikring

I Kommissionens meddelelse til medlemsstaterne i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 1, med henblik på anvendelse af

traktatens artikel 92 og 93 på kortfristet eksportkreditforsikring⁽²⁹⁾ anføres det, at markeds-mæssige risici ikke kan dækkes af eksportkreditforsikringer med støtte fra medlemsstaterne. Markeds-mæssige risici er kommercielle og politiske risici for offentlige og private debitorer i de lande, der er anført i bilaget til meddelelsen, med en maksimal risikoperiode på under to år. Risici angående debitorer i medlemsstaterne og otte andre medlemmer af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) betragtes som markeds-mæssige.

Kommissionen finder ikke, at der som følge af den aktuelle finanskriser er mangel på forsikrings- eller genforsikringskapacitet i alle medlemsstater, men den mener heller ikke, at det kan udelukkes, at der i nogle lande midlertidigt ikke er adgang til dækning af markeds-mæssige risici.

I punkt 4.4. i anføres det, at »under sådanne omstændigheder kan forsikringsdækningen overtages af et offentligt eller offentligt støttet eksportkreditforsikrings-selskab, der forsikrer ikke-markeds-mæssige risici for statens regning eller med statsgaranti. Forsikrings-selskabet skal da så vidt muligt afpasse de opkrævede præmier efter de præmier, der forlanges af private eksportkreditforsikrings-selskaber for risici af samme art«.

En medlemsstat, der agter at gøre brug af denne undtagelses-klausul, skal straks give Kommissionen meddelelse herom. Af meddelelsen skal det fremgå, at det private forsikringsmarked ikke kan dække risiciene, idet der skal fremlægges bevis herfor fra to store velrenommerede internationale private eksportkreditforsikrings-selskaber og fra et nationalt kreditforsikrings-selskab, således at brugen af undtagelses-klausulen kan begrundes. Endvidere skal meddelelsen indeholde en beskrivelse af de vilkår, hvorunder offentlige eller offentligt støttede eksportkreditforsikrings-selskaber vil forsikre sådanne risici.

Inden for en frist på to måneder efter modtagelsen af en sådan meddelelse skal Kommissionen undersøge, hvorvidt brugen af undtagelses-klausulen er i overensstemmelse med ovennævnte betingelser og forenelig med traktaten.

Finder Kommissionen, at betingelserne for brugen af undtagelses-klausulen er opfyldt, gælder dens tilladelse i to år fra beslutningens vedtagelse, forudsat at de markeds-vilkår, der berettiger brugen af undtagelses-klausulen, ikke har ændret sig i den pågældende periode.

Endvidere kan Kommissionen i samråd med de andre medlemsstater tage betingelserne for brugen af undtagelses-klausulen op til fornyet overvejelse; Kommissionen kan også suspendere klausulen eller erstatte den med en anden passende ordning.

Disse bestemmelser, der finder anvendelse på store virksomheder og på små og mellemstore virksomheder, udgør et egnet virkemiddel i den aktuelle økonomiske situation, hvis medlemsstaterne finder, at der ikke på det private forsikringsmarked er adgang til dækning af visse markeds-mæssige kreditrisici og/eller for visse virksomheder.

⁽²⁹⁾ EFT C 281 af 17.9.1997, s. 4.

I den forbindelse finder Kommissionen ud fra ønsket om at fremskynde proceduren for medlemsstaterne, at medlemsstaterne indtil 31. december 2010 kan dokumentere manglende markedsmæssighed ved at fremlægge fyldestgørende bevis for manglende adgang til dækning af risikoen på det private forsikringsmarked. Brug af undtagelsesklausulen vil under alle omstændigheder blive anset for at være berettiget, hvis

- et stort, velrenommeret internationalt privat eksportkreditforsikringsselskab og et nationalt kreditforsikringsselskab fremlægger bevis for, at der ikke er adgang til sådan dækning, eller
- mindst fire veletablerede eksportører i medlemsstaten dokumenterer, at de er blevet afvist af forsikringsselskaber i forbindelse med konkrete transaktioner.

Kommissionen vil i nært samarbejde med de pågældende medlemsstater sørge for, at beslutningerne angående brug af undtagelsesklausulen træffes hurtigt.

5.2. Procedureforenkling

Alle statsstøtteforanstaltninger omhandlet i denne meddelelse skal anmeldes til Kommissionen. Ud over de materielle foranstaltninger i denne meddelelse er Kommissionen fast besluttet på at sikre en hurtig godkendelse af støtteforanstaltninger, der i overensstemmelse med denne meddelelse træffes for at imødegå den aktuelle krise, forudsat at de berørte medlemsstater bidrager hertil med et nært samarbejde og alle oplysninger.

Denne meddelelse indgår som led i en løbende proces, hvor Kommissionen i øjeblikket er i færd med at foretage en række forbedringer i sine generelle statsstøtteprocedurer for at fremme en hurtigere og mere effektiv beslutningstagning i nært samarbejde med medlemsstaterne. Denne generelle forenklingsspakke skal blandt andet indebære et fælles engagement fra Kommissionens og medlemsstaternes side i at strømline procedurerne i alle faser og gøre dem mere forudselige samt åbne mulighed for godkendelse af ukomplicerede sager på kortere tid.

6. OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

I overensstemmelse med kravene i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽³⁰⁾ og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastsættelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93⁽³¹⁾ skal medlemsstaterne indsende årlige rapporter til Kommissionen.

Inden den 31. juli 2009 skal medlemsstaterne fremsende en liste til Kommissionen over de ordninger, de har indført på grundlag af denne meddelelse.

Medlemsstaterne skal sørge for, at der opbevares detaljeret dokumentation om ydelsen af støtte efter denne meddelelse. Denne dokumentation, som skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, at alle betingelserne er overholdt, skal opbevares i 10 år og fremsendes til Kommissionen på dennes

anmodning. Medlemsstaterne skal i særdeleshed have dokumentation for, at de virksomheder, som har modtaget støtte under de foranstaltninger, der er fastsat i punkt 4.2., 4.3., 4.4. og 4.5., ikke var kriseramte pr. 1. juli 2008.

Desuden skal medlemsstaterne senest den 31. oktober 2009 indsende en rapport til Kommissionen om de foranstaltninger, der er indført på grundlag af denne meddelelse. Rapporten bør navnlig indeholde oplysninger om, hvorvidt der er behov for at Kommissionen opretholder de foranstaltninger, denne meddelelse omhandler, efter den 31. december 2009, såvel som udførlige oplysninger om de positive miljøeffekter af de rentelette lån. Medlemsstaterne skal give disse oplysninger senest den 31. oktober i hvert af de år, hvor disse midlertidige rammebestemmelser finder anvendelse.

Kommissionen kan anmode om yderligere oplysninger om den støtte, der er ydet, for at kontrollere, om betingelserne i Kommissionens godkendelsesbeslutning er blevet overholdt.

7. AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Kommissionen anvender denne meddelelse fra den 17. december 2008, hvor den i princippet godkendte indholdet, idet den finansielle og økonomiske situation krævede øjeblikkelig handling. Denne meddelelse er begrundet i de aktuelle ekstraordinære og forbigående finansieringsproblemer affødt af bankkrisen og vil ikke blive anvendt efter den 31. december 2010. Efter samråd med medlemsstaterne vil Kommissionen inden denne dato kunne revidere den, hvis væsentlige konkurrencepolitiske eller økonomiske hensyn tilsiger det. Hvis det skønnes nyttigt, vil Kommissionen eventuelt også give yderligere klarlæggelser af sin tilgang til bestemte spørgsmål.

Kommissionen anvender bestemmelserne i denne meddelelse på alle anmeldte risikokapitalforanstaltninger, hvorom den skal træffe beslutning, efter den 17. december 2008, også selv om foranstaltningerne blev anmeldt før denne dato.

I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om fastlæggelse af reglerne for vurdering af ulovlig statsstøtte⁽³²⁾ anvender Kommissionen over for ikke-anmeldt statsstøtte

- a) Denne meddelelse, såfremt støtten blev ydet efter 17. december 2008.
- b) De retningslinjer og rammebestemmelser, der var gældende på tidspunktet for støttens ydelse, i alle andre tilfælde.

Kommissionen sørger i nært samarbejde med de berørte medlemsstater for, at beslutningerne angående de foranstaltninger, denne meddelelse omhandler, træffes hurtigt, efter at den har modtaget en fuldstændig anmeldelse. Medlemsstaterne bør underrette Kommissionen om deres intentioner og planer om at indføre sådanne foranstaltninger så tidligt og så udførligt som muligt.

Kommissionen vil gerne understrege, at det er en forudsætning for enhver procedureforbedring, at der indgives klare og fuldstændige anmeldelser.

⁽³⁰⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

⁽³¹⁾ EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1.

⁽³²⁾ EFT C 119 af 22.5.2002, s. 22.